

SECCIÓ OFICIAL I
DE NOTÍCIES

ACTA DE L'ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA DEL DIA 25 DE FEBRER DE 2014

Essent les 19,30 hores del dia abans indicat, es reuneixen a la seu de la Societat Arqueològica Lul·liana els socis següents, Sr.:

Alemany Mir, Joan / Alomar Garau, Gabriel / Antich Guasp, Jerónima / Barceló Adrover, Pep / Barceló Crespí, Maria / Boada Salom, Jaume / Capellà Galmés, Miquel Àngel / Carbonell Buades, Marià / Carreras Escalas, Joan / Cerdà Garriga, Magdalena / Cerdà Martín, Mateu / Claret Blasco, Alfredo / Coll Font, M. Carme / Colom Arenas, Carme / Cortès Forteza, Santiago / Cotoner Cerdó, Luisa / Danús Burguera, Miquela / Deyà Bauzà, Miquel J. / Ferrer Vanrell, M. Pilar / Font Jaume, Alexandre / Fortesa-Rei Borralleres, Dolors / Frau Camacho, Faust / Fuster Sureda, Gabriel / Garí Pallicer, Miquel / Gómez Ballester, Juana / Javaloyas Molina, David / Juan Horrach, Antoni / Juan Vicens, Antònia / Maíz Chacón, Jordi / Mas Adrover, Joan / Molina Bergas, Francisco / Moll Marquès, Francesc / Muntaner Darder, Andreu / Obrador Colom, Miquel / Ortega Villoslada, Antonio / Pastor Sureda, Bartomeu / Payeras Coll, Antoni / Pérez-Villegas Ordovás, Pablo / Picornell i Galeote, Bernat / Pieras Salom, Gabriel / Pieras Villalonga, Miquel / Planas Rosselló, Antoni / Puente, Antonio / Riera Frau, M. Magdalena / Riutort Taberner, Sebastià / Rojas Cincunegui, Isabel de / Rosselló Bordoy, Guillem / Sancho Moragues, Ferran / Segura Bonnín, Maria Antònia / Tous Escoubet, Nicolau / Urbiztondo Perdices. M. Cruz / Vallespir Bonet, Antoni / Vaquer Bennasser, Onofre / Villalonga Morell, José / Villalonga Morell, José Francisco de / Villalonga Villalonga, Felipe de

El president, Sr. Antoni Planas Rosselló, dóna la benvinguda i agraeix l'assistència dels socis a aquesta assemblea i a la missa prèvia a la capella de la Puritat de Nostra Dona de Sant Francesc oficiada per fra Pere Vallespir Escandell.

1. Lectura i aprovació de l'acta de l'assemblea del 2013

La secretària, Sra. M. Carme Coll Font, llegeix l'acta de l'assemblea general ordinària i l'acta de l'assemblea general extraordinària de 26 de febrer del 2013 que és aprovada per assentiment.

2. Informació de la presidència

El Sr. Planas fa un breu repàs de la situació econòmica, caracteritzada per la precarietat agreujada per la manca de subvencions en aquest curs passat de 2013. Fa referència a què els socis que s'han donat de baixa voluntària han explicat que es deu a motius econòmics.

Com ja es va dir en la passada assemblea, a partir del mes d'octubre del 2012 i per motius econòmics, només s'ha obert els dimarts i els dijous, aquest curs 2013 ha continuat essent així. S'ha afegit que els becaris cotitzen a la Seguretat Social i per a fer això s'ha contractat una gestoria, fet que suposa una nova despesa.

A part de la sortida del número 69 del *Bolletí* de la SAL, s'ha de destacar que s'han fet 7 presentacions de llibres i 5 conferències de joves investigadors amb col·loquis posteriors molt interessants i participatius.

També s'ha fet el cicle de visites del mes de maig dedicat a museus i cases museu de la Part Forana i també la pròpia seu de la SAL ha estat objecte de visites.

S'ha rebut una donació de peces de J. Llabrés Mulet.

El Museu de Mallorca ha restaurat 12 peces de pedra de propietat de la Societat.

Pel que fa a la descripció i conservació de les peces i col·leccions de la casa s'ha de remarcar el treball voluntari de socis que contribueix a la conservació de les peces com Francisca Jaén Pareja que ha restaurat un quadre.

3. Memòria de les activitats realitzades durant l'any 2013 i activitats programades per al 2014

A continuació el Sr. Antoni Planas explica les activitats realitzades al llarg de 2013:

Presentació de llibres

El 2013 ha estat un any de nombroses presentacions de publicacions a la nostra seu: Dia 22 de febrer es va presentar el llibre *Possessions, renda de la terra i treball assalariat. L'Illa de Mallorca, 1400-1660*, del qual són autors els doctors Gabriel Jover Avellà i Jerònia Pons Pons, professors d'Història Econòmica de les Universitats de Girona i Sevilla, respectivament. La presentació va anar a càrrec dels autors i de Miquel Deyà, director General d'Universitats, Recerca i Transferència del Coneixement.

Dimarts, dia 19 de març, va tenir lloc la presentació del llibre *Liber operum cathedralis. Els llibres de fàbrica de la Seu de Mallorca (1600-1602)*, original de Bartomeu Martínez Oliver i Francesc Molina Bergas. La presentació fou a càrrec del Dr. Marià Carbonell Buades, catedràtic d'Història de l'Art de la UAB. El llibre, editat per Leonard Muntaner, Editor, va ser el guanyador del V Premi Estanislau de Kotska Aguiló convocat per la SAL i la citada editorial.

Dimarts, dia 16 d'abril, es presentaren a la nostra seu social les dues darreres publicacions de la Catedral de Mallorca: El llibre de Jaume Sastre Moll, *El Llibre Gros de la Seu*, núm. 4 de la sèrie La Seu de Mallorca i el CD: Arxiu Capítular de Mallorca, Catàleg (edició digital a

cura de Pep Barceló Adrover), Col·lecció Josep Miralles Sbert, 1. Intervengueren l'autor del Llibre, el Sr. Bernat Joan i Pere Fullana, director de l'Arxiu Capitular.

Dimecres, dia 8 de maig, es presentà el llibre *Els homes infames. Parcialitats i guerra privada a la Mallorca del sis-cents*, original d'Antoni Domingo i Pere Salas, i editat pel Gall Editor. La presentació fou a càrrec de Jaume Serra Barceló, historiador.

Dimecres, 15 de maig, es va presentar *Memorias histórico-artísticas de arquitectura (1805-1808)*, de Gaspar Melchor de Jovellanos. Edició crítica i estudi a càrrec de Joan Domenge i Daniel Crespo. Editat per AKAL. La presentació fou a càrrec de Pere Fullana Puigserver, historiador.

Dimecres, dia 22 de maig, fou la presentació del *Llibre dels feits del rei En Jaume*. Edició facsímil del manuscrit regalat a la Ciutat de Mallorca per Pere el Cerimoniós l'any 1380 i transcripció filològica a càrrec d'Antoni Ferrando (UV) i Vicent J. Escartí (AVL). El llibre, editat per l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, fou presentat per Gabriel Ensenyat i els autors de l'edició crítica.

Dimarts, 18 de juny, es va presentar la publicació *Els catàlegs municipals. La protecció del patrimoni immoble de Mallorca*. La presentació fou a càrrec de Miquel Deyà, director General d'Universitats, Recerca i Transferència del Coneixement; Antoni Planas, president de la Societat Arqueològica Lul·liana; Àngel Llull i Francesca Tugores, coordinadors de la publicació.

Conferències

Dia 12 de febrer de 2013, la Dra. Inés Calderón Medina, professora ajudant d'Història Medieval de la UIB, va impartir la conferència "Pedro de Portugal: La itinerancia del poder".

Dimarts, dia 1 d'octubre, l'investigador Miquel Garí Pallicer, becarí FPI adscrit a la UIB, impartí una conferència amb el títol "Forns i forners a la Ciutat de Mallorca (1450-1650)".

Dimarts, 15 d'octubre, hi va haver a la SAL una conferència sobre Sant Vicenç Ferrer i la presència a les rondalles de mossèn Alcover impartida pel Dr. Josep Grimalt.

Dimarts, dia 12 de novembre, la Sra. Cristina Ortiz Moreno, llicenciada en Història de l'Art i en Història, va parlar sobre "L'art funerari medieval a Mallorca".

Dimarts, 3 de desembre, David Javaloyas Molina, professor ajudant de Prehistòria de la UIB, va pronunciar una conferència amb el títol "Història de l'arqueologia prehistòrica a Espanya (1955-2010). Mallorca com a cas d'estudi".

Visites culturals

Enguany continuarem el cicle començat l'any passat sobre museus i cases-museu de la Part Forana. Programa:

Dia 7 de maig: Petra. Es va visitar el Museu, casa natal de fra Juníper Serra, l'església parroquial i el convent dels franciscans.

Dia 14 de maig: Pollença. Consistí en una visita al Museu de Pollença i recorregut urbà per la vila, a càrrec el nostre consoci Pere Salas Vives, arxiver municipal de Pollença.

Dia 21 de maig: Sant Joan. Visita a la Casa Museu del P. Rafel Ginard (autor del *Cançoner Popular de Mallorca*), a càrrec de Joana Maria Serra Figuerola. També es visità el Santuari de Consolació.

Dia 28 de maig: Santuari de Lluc. Amb les visites al seu Museu, Arxiu i Biblioteca.

A més del cicle de visites del mes de maig, el dia 14 de novembre es va fer una visita literària al cementiri de Sa Vileta. Intervengueren l'escriptora Rosa Planas amb una introducció sobre els cementiris rurals. Francesc Lladó parlà sobre els germans Bartomeu i Miquel Ferrà i Maria Antònia Segura va dissertar sobre els germans Forteza (Guillem, Miquel i Bartomeu).

Visites a la seu de la SAL

El dia 23 de març el professor Pere Salas visità la SAL, juntament amb Margalida Bernat per parlar del Call Jueu de Palma, dins un cicle d'activitats organitzat per l'Ajuntament de Pollença.

El mes de juny el professor Antoni Marimon, va fer una visita a la SAL amb els seus alumnes, visita que va ser guiada pel becari de la SAL, Sr. Jaume de Mata.

El mes de novembre va visitar la nostra seu social i biblioteca el President del Tribunal Constitucional, Dr. Francisco Pérez de los Cobos Orihuel.

Donació

El nostre soci Jaume Llabrés Mulet ens ha fet donació de dues peces, que s'han integrat a les col·leccions de la SAL. La primera és una composició amb el retrat i escut del bisbe Mateu Jaume Garau, que va signar el decret de constitució de la SAL el 1880. És obra de Francesc Siquier i està datada el 1875. La segona és una fotografia de l'estàtua de Ramon Llull de la capella rotonda de Miramar, datada el 1882 i firmada per la Casa Editrice Giacomo Brogi (Firenze-Napoli).

Reproduccions de peces

El mes de setembre es van aprovar diverses peticions de reproducció de fotografies del fons Virenque per part del Museu des Baluard i que han de formar part d'una exposició itinerant.

A continuació el president anuncia les activitats previstes per l'any 2014:

Es preveu pel 2014 la publicació del *Bolletí*, que serà el número 70. A més, es farà realitat la publicació del segon seminari de patrimoni: *Els catàlegs municipals. La protecció del patrimoni immoble de Mallorca*. Que ha pogut ser gràcies a la col·laboració econòmica de la Direcció General d'Universitats, Recerca i Transferència del Coneixement. Una altra de les tasques que està prevista és l'edició en DVD del *Liber Maiolichinus de gestis pisanorum illustribus* i la *Gesta Triumphalia per pisanos facta* per posar-la a l'abast dels la comunitat científica perquè fa temps que es troba exhaurida.

El proper curs s'organitzaran conferències que encara no estan previstes i també es faran presentacions de llibres. El mes de maig se celebrarà l'habitual cicle de visites del mes de maig organitzat per Maria Barceló Crespí que serà a jaciments arqueològics.

També és probable que s'iniciïn tasques de restauració d'una imatge de guix que farà Emmanuelle Gloaguen i també la digitalització de plaques de vidre.

La restauració del retaule de la capella del Carrer dels botons és molt costosa perquè és molt gran i es deixa pendent per quan estigui en funcionament el taller del Consell de Mallorca.

El Sr. Miquel Àngel Capella, secretari del BSAL, procedeix a la presentació del número 69. Enguany consta de 350 pàgines. Agraeix la feina feta i la col·laboració del director de publicacions, Miquel Deyà, i dels membres del Consell de Redacció, Consell Assessor i avaluadors de la revista. Comenta que la portada que és una fotografia de ceràmica romana

de la col·lecció Eusebio Pascual y de Orrios. També fa referència a l'índex d'articles i els seus autors dels quals destaca la presència d'autors novells, novells consolidats i autors consolidats més habituals. Finalment apunta que pel *BSAL* 70 ja es compta amb quatre articles entregats i recorda que hi ha de termini fins al 31 de maig per entregar els originals.

4. Moviment de socis

La secretària llegeix el moviment de socis:

Nous socis

1346 Rosa Maria Aguiló Fiol / 1347 Josep Villalonga Morell / 1348 Jaume Ripoll Janer / 1349 Joana Comas Ballester / 1350 M. Cruz Urbiztondo Perdices / 1351 Pere Vallespir Escandell / 1352 Ferran Sancho Moragues

Baixes per defunció

Baltasar Morey Carbonell / Vicenç Furió Deyà / Miquel Barceló Perelló

Baixes voluntàries

Catalina Aguiló Torres / Carme Manera Roca / Aleix Reinés Corbella / Antelm Ferretjans Llompart / Memòria del Carrer / Francesca Cardona López / Fernando Moreno Moreno / Sebastià Sansó Barceló / Jaume Font Samsó

5. Balanç econòmic, estat de comptes i pressupost pel proper exercici

El tresorer, Sr. Vallespir, informa dels comptes de l'exercici 2013.

Cobraments	
Quotes socis	15.660
Pagaments	
Aigua	250
Electricitat	700
Telèfon	1.050
Beques	2.500
Despeses oficina	2.050
Despeses neteja	1.700
Seguretat social	720
Impremta	5.100
Impostos	1.700
Existències inicials	
Sa Nostra (25)	19.839,70
La Caixa (53)	17.881,01
Caixa Ofic	141
	37.720,71
Existències finals	
Sa Nostra (25)	18.652,69
La Caixa (53)	22.146,48
Caixa Ofic	103,10
	40.902,27

L'existència total de tresoreria a l'inici de l'any era de 37.720,71 € i a finals d'any de 40.902,27 €, destaca que s'han estalviat 3.181,56 €. Aclareix que la despesa més important és d'impremta i ascendeix a 5.100 € que fa referència a una factura antiga que estava pendent de pagament.

6. Assumptes de tràmit

No hi ha assumptes de tràmit.

7. Precs i preguntes

El consoci Marià Carbonell pregunta si els autors dels articles del *BSAL* poden disposar de separates en format digital. Des de la secretaria del *BSAL* se li respon que sí.

També Miquela Danús s'interessa per si el seminari de patrimoni s'editarà en forma de llibre, se li respon que dependrà dels recursos econòmics.

Essent les 20.15 hores, sense més temes per tractar, el president agraeix la presència de tots els socis assistents a aquesta assemblea i aixeca la sessió, de la qual com a secretària, estenc aquesta acta.

VIDA DE LA SOCIETAT. ANY 2015

Moviment de socis

Altes

1361 Andreu Seguí Beltran / 1362 Agustí Buades Mayol / 1363 Guillem Canals Ripoll / 1364 Catalina Valriu Llinàs / 1365 Francesc Vicens Gomila / 1366 José Francisco Sagristà Moner / 1367 Miquel Àngel Cau Ontiveros / 1368 Bartomeu Vallori Márquez / 1369 Isabel Vidal Munar / 1370 Almudena Cotoner Cerdó

Baixes

Causa baixa per defunció:

Pere Xamena Fiol / Climent Garau Arbona / Santiago Alemany Fuster / Mn. Josep Estelrich Costa

Baixes voluntàries:

Francesc Sáez Isern / Mabel López Méndez / Amador Marí Puig

Assemblea General de socis

L'any 2015 se celebrà a la nostra seu el dimarts 17 de febrer a les 19.30 hores. Prèviament, a les 18.00 els socis pogueren assistir a la tradicional missa a la Capella de la Puritat de l'Església del Convent de Sant Francesc. La missa va ser oficiada per Mn. Nadal Bernat i Salas.

BSAL 70 (2014)

Com és costum, el mateix dia de l'assemblea es presentà el nou volum del *BSAL* aquest any 2014 és el 70. S'han editat 550 exemplars. A la portada s'hi poden admirar panells decoratius i làpides islàmiques de les col·leccions de la casa.

Presentacions de llibres

L'any 2015 a la societat Arqueològica Lul·liana s'han fet les següents presentacions, per ordre cronològic:

Dia 12 de febrer es va fer la presentació de *Lapiscida vel ymaginarius. L'art de la pedra a Mallorca a la baixa edat mitjana* original de la Dra. Antònia Juan Vicens, professora d'Història de l'Art de la UIB. El llibre ha estat editat per Publicacions de l'Abadia de Montserrat. La presentació fou a càrrec de la Dra. Tina Sabater, professora titular d'universitat d'Història de l'Art de la UIB, i de l'autora.

Dia 2 de juny es va presentar el llibre *Els escuts d'Alcúdia. Heràldica històrica i artística*, original de Francesca Serra Cifre, Carme Suárez, Antoni Domingo i Gaspar Valero, i editat per Publicacions de l'Arxiu Municipal d'Alcúdia. La presentació va anar a càrrec de Bartomeu Bestard Cladera, cronista de la Ciutat de Palma, i els mateixos autors.

Dia 28 de setembre va ser el torn de presentació de *l'Art de Conró, Mallorca 1747*, original de Monserrat Fontanet, en edició a cura d'Antoni Ginard Bujosa i Andreu Ramis Puigrós, publicada per El Gall Editor. La presentació fou a càrrec dels coordinadors de l'edició i de Gracià Sánchez, editor.

Dia 20 d'octubre es va fer la presentació del llibre *Història de la moneda de la Corona Catalano-aragonesa medieval*, original del Dr. Miquel de Crusafont i Sabater, editat per la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics, de l'Institut d'Estudis Catalans. El llibre va ser presentat pel Dr. Lluís Tudela i Villalonga i l'autor.

Conferències

També aquest any 2015 ha resultat molt prolífic en conferències i xerrades a la nostra seu, especialment les impartides per part de joves investigadors.

Dia 13 de gener poguérem assistir a la conferència "L'expedició del cavaller d'Asfeld (1713-1715); preparatius i desenvolupament", impartida per Tomeu Caimari Calafat, llicenciat en Història.

Dia 27 de gener, Bartomeu Lluï Estarellas, arqueòleg especialista en arqueometal·lúrgia, va parlar de "La producció metal·lúrgica a l'edat del bronze balear. Investigació i darrers avenços".

Dia 24 de març, Maria Sebastián Sebastián, arquitecta i becària FPI d'Història de l'Art de la UIB va impartir la conferència "Fotografia i representació de l'arquitectura per al turisme de masses a Mallorca". Va ser presentada per la Dra. M. José Mulet, directora del Departament de Ciències Històriques de la UIB.

Dia 28 d'abril poguérem assistir a la conferència "Catalina Homar. Història d'una passió", impartida per Mateu Colom Palmer, professor associat d'Història Moderna de la UIB i familiar de la biografiada. Amb aquest acte la SAL va voler contribuir a l'any Arxiduc.

Dia 20 de maig va tenir lloc la conferència del Dr. Gonçal López Nadal, professor titular d'Història Econòmica de la UIB amb el títol "L'empresa del cors a Mallorca, 1652-1684".

El 9 de juny la conferència va ser de la professora Apol·lònia Nadal Mut, llicenciada en Història, que va parlar de "L'Arxiduc i les persones del seu entorn a les exposicions universals". Amb aquest acte la SAL va voler fer una segona contribució a l'any Arxiduc.

Dia 6 d'octubre Francesc Bergas Pastor, llicenciat en Història va dissertar sobre "L'emigració de Santa Margalida entre 1880 i 1940".

Visites Culturals

Fa molts d'anys que la SAL organitza un cicle de visites culturals durant el mes de maig, coordinat per la Dra. Maria Barceló Crespí. Els anys 2014 i 2015 han estat dedicats a la visita de distints jaciments arqueològics. En aquesta segona edició de visites a jaciments hem visitat els següents:

Dia 5 de maig es va fer la primera visita del cicle del 2015 al Dolmen de Son Bauló i a la Necròpolis de Son Real, guiats pel nostre consoci i professor Antoni Mas i Forners.

Dia 12 de maig visitàrem el poblat talaiòtic emmurallat dels Rossells (Cas Concos, Felanitx). El jaciment es troba dins la possessió Els Rossells, de propietat privada, la visita va ser possible gràcies a la gentilesa del nostre consoci Miquel Obrador de Rossells i Colom. Les explicacions foren a càrrec del nostre consoci Dr. Bartomeu Salvà Simonet, director de l'equip que ha intervingut en la neteja i alliberament de la seva murada.

Dia 19 de maig visitarem el Santuari de Son Corró (Costitx) i la Cova del camp del Bisbe i el Talaiot de Son Fred (Sencelles).

Dia 26 de maig visitarem el jaciment i poblat talaiòtic de l'Hospitalet Vell (Manacor). La visita fou guiada per l'arqueòloga Magdalena Salas Burguera, directora del Museu de Manacor.

El 2015 s'ha celebrat un Cicle de Tardor sobre els Centres d'Ensenyament a Palma. Edats Moderna i Contemporània, coordinat per Maria Antònia Segura Bonnín i Antònia Juan Vicens. Al llarg de cinc dimarts des del 27 d'octubre fins al 24 de novembre visitarem diferents centres d'ensenyament històrics amb una explicació prèvia i la guia de destacats especialistes. El programa va ser el següent:

Dia 27 d'octubre es va fer una visita a "La Criança, una institució educativa femenina a l'alba dels temps moderns". Van parlar d'aquesta institució Maria Barceló Crespi i Dolors Fortesa-Rei Borralleres.

Dia 3 de novembre la visita va ser a "L'Estudi General Lul·lià de Mallorca (1483-1692)". Va dissertar sobre la mateixa Rafael Ramis Barceló.

Dia 10 de novembre es va dedicar a l'Institut Ramon Llull amb una presentació de Gabriel Alomar i Serra sobre "L'Institut Balear (1835) a l'IES "Ramon Llull (2015)".

Dia 17 de novembre va ser el torn del Col·legi Lul·lià de la Sapiència i la seva biblioteca, presentat per Francesc Vicens Gomila i Almudena Cotoner Cerdó.

Dia 24 de novembre Pere Salas va parlar de "Guillem Cifre de Colonya i la ILE a Mallorca".

Conservació

Al llarg de 2015, diferents persones han col·laborat en el manteniment del nostre patrimoni:

El Sr. Pau Pérez-Villegas, vocal de la Junta de Govern, ha continuat el treball d'escanejar les plaques de vidre que estaven pendents pel seu mal estat de conservació.

La restauradora Francisca Jaén Pareja ha finalitzat la restauració d'un petit quadre.

La Sra. Emmanuelle Gloaguen ha culminat la restauració d'una figura de Ramon Llull.

El Sr. Carles Taberner ha iniciat una feina de reorganització de l'hemeroteca històrica de l'entitat.

Representacions en comissions

En aquest any 2015, la Societat Arqueològica Lul·liana ha continuat estant representada en la comissió que l'Ajuntament de Palma ha creat per al projecte de presentar la candidatura per a Patrimoni de la Humanitat de la UNESCO per a la ciutat. També tenim un representant en la Comissió diocesana per coordinar els actes del VII centenari de la mort de Ramon Llull i de l'Any Ramon Llull convocat per la Diòcesi de novembre de 2015 a novembre de 2016.

El 2015 ha estat designada Antònia Juan Vicens com a representant de la Societat a la Ponència Tècnica de Patrimoni del Consell.

Reproduccions i peticions dels fons

El 2015 els doctors en Geografia Vicenç Rosselló i Verger i Werner-F. Bär demanen la reproducció fotogràfica de mapes inclosos en la *Historia de Mallorca, y Islas adjacentes* de J. B. Binimelis, llibre propietat de la Societat Arqueològica Lul·liana i que es troba dipositat a l'Arxiu del Regne de Mallorca.

En el mes de maig de 2015, la Societat Arqueològica Lul·liana ha prestat el núm. 183 volum VI any XI (1895) del *Bolletí de la Societat Arqueològica Lul·liana*, en el qual apareix l'article "Hallazgos arqueológicos en Costig" de Bartomeu Ferrà Perelló que aleshores era director del Museu Arqueològic Lul·lià per a formar part de l'exposició sobre els Caps de bou de Costitx del jaciment de Son Corró, organitzada en aquesta localitat.

El Museu de Mallorca, en el darrer trimestre de 2015, ha fet la petició de préstec del mascaró de proa del vapor Lulio, de fusta, que representa Ramon Llull per a una exposició al Museu Diocesà de Mallorca. El préstec se sol·licita pels mesos de setembre 2015 a febrer de 2016.

I a finals d'any, el Museu de Manacor ha sol·licitat autorització per exposar el manuscrit de Joan Binimelis dipositat a l'Arxiu del Regne de Mallorca.

Nou becari

Des del mes de setembre Marc Salom Rullan, estudiant del grau d'Història a la UIB, és el nou becari de la SAL.

NECROLÒGIQUES

CLIMENT GARAU I ARBONA (1924-2015)

Isabel Moll Blanes

La figura de Climent Garau i Arbona constitueix, sense cap dubte, una figura cabdal del context de la cultura mallorquina, de 1960 fins a la seva mort. A l'hora de mostrar els trets més significatius de la seva personalitat, cal tenir en compte tot una sèrie d'activitats que no es poden aïllar entre sí, ja que totes i cada una responen a la mateixa preocupació: impulsar la construcció de la identitat del poble mallorquí, procurant proporcionar els arguments culturals i científics per aquesta construcció. És per aquest motiu que la seva vessant més coneguda, la que correspon a la implicació política (és a dir, pública) resulta incomprendible sense tenir en compte la seva activitat privada, ambdues estretament vinculades a la seva formació.

Fill de pare gabellí i mare sollerica va néixer en el far de la Riba de Palma, va estudiar el batxiller a l'institut Ramon Llull, a on va ver el seu ingrés l'any 1936. Es va llicenciar en farmàcia a la Universitat de Barcelona l'any 1951, un any més tard va aprovar les oposicions al cos d'inspectors farmacèutics municipals, i el mateix any va adquirir l'apotecaria de Bunyola que va mantenir fins a la seva mort. Amb aquests trets com a punt de partida podem establir tres àmbits que marquen la trajectòria vital de Climent Garau.

En primer lloc l'àmbit científic a on va desenvolupar la seva pràctica professional. L'any 1961 es va especialitzar en bromatologia i microbiologia a la Universitat Complutense de Madrid, i el juny de 1962 va fundar el Laboratori d'Anàlisis Biològiques. L'interès per una formació continuada dins aquest àmbit el va dur a fer un curs de perfeccionament sobre tècniques microbiològiques a la ciutat de Lille (França), l'any 1975, i el 1982 un curs intensiu de Micologia mèdica per a postgraduats; aquest mateix any fou anomenat coordinador dels laboratoris de la Direcció de Salut de Palma. El 1983 va fer una estada al centre d'anàlisi de Majadahonda per aprendre la tècnica de diagnosi de la legionel·losi per immunofluorescència indirecta. L'any següent va fer un curs teòric sobre malalties de transmissió sexual a l'hospital de sant Llàtzer de Terrassa, i el 1987 va obtenir el títol de farmacèutic especialista en anàlisis clíniques.

Mentrestant, la seva activitat a l'àmbit cultural anava desenvolupant-se de forma paral·lela a la seva professionalització a l'àmbit científic. De 1970 a 1976 va ser president de l'Obra Cultural Balear a on va dur a terme una tasca per tots reconeguda, especialment per les dificultats del moment, i se'n va sortir de manera digna i brillant. El 1986 fundà el Grup Blanquerna, entitat dedicada a l'estudi de la realitat cultural i nacional de Mallorca que en l'actualitat continua vigent. Com a darrera referència cal citar el seu compromís polític en el marc del nacionalisme d'esquerres: fundació de l'Aliança Nacional Mallorquina (ANAM) el 1975, i el Grup Autonomista i Socialista de les Illes el 1976, i més tard es va afiliar al PSM.

Per la seva activitat pública va obtenir una sèrie de premis i guardons, entre els que podem citar el premi de la Fundació Jaume I, i el premi d'Actuació Cívica, ambdós l'any 1989. O el premi Ramon Llull del Govern Balear l'any 2000, la creu de Sant Jordi el 2003, i el premi memorial Jaume Rafart i Massot que concedeix l'Opinió Catalana per la seva tasca desinteressada al servei del catalanisme social i polític.

Els darrers anys de la seva vida va participar activament a les "Converses de Son Pastor"; era (i és) un col·lectiu de gent de Bunyola que es reunien a la seva casa per tractar temes d'actualitat, amb un convidat especialitzat en els temes que es discutien. Aquesta tasca amb un cert caire il·lustrat resumeix la figura i la personalitat de Climent Garau i Arbona. Fou un bon professional, un gran dinamitzador cultural i una persona preocupada i compromesa amb el seu entorn.

PERE XAMENA FIOL (1918-2015)

Santiago Cortès i Forteza

Dia 23 de maig, a la seva ciutat nadiua, moria el prevere historiador i consorci de la Societat Arqueològica Lul·liana Mossèn Pere Xamena Fiol.

Mn. Xamena havia nascut el 14 de maig de 1918, els seus primers estudis els realitzà a les monges del seu poble per passar a estudiar al seminari diocesà de Mallorca. Dia 30 de maig de 1942 fou ordenat prevere i fou a Els Llombards on exercí el seu ministeri per primera vegada, ja que el bisbe el nomenà vicari *in capite* d'aquest poble, però poc temps després, l'any 1945, el bisbe el cridà perquè passàs a residir al seminari Diocesà on exercí els càrrecs de professor i prefecte de disciplina, eren temps difícils però la seva joventut l'ajudà a estar molt a prop dels estudiants donant, moltes vegades, solucions a situacions engorroses. Entre altres coses, en el seminari fou professor de literatura. Entre 1951 i 1962 fou delegat eclesiàstic del Centre Missional de Nra. Sra. del Carme, Censor d'ofici en el Sínode Diocesà, Consiliari del Consell Diocesà de Joventut Femenina d'Acció Catòlica.

L'any 1962 fou nomenat vicari *in capite* de son Valls i rector de l'església de sant Agustí de Felanitx i a partir de l'any 1974 fou vicari cooperador de la parròquia de sant Miquel de Felanitx i durant el trienni comprés entre 1977 i 1980 fou l'arxipreste de la zona.

Passar a viure a la seva ciutat nadiua li donà l'oportunitat de dedicar el seu temps lliure a posar amb ordre, ordenant i catalogant, els arxius parroquial i municipal de Felanitx i després dedicar-se a la investigació. Fruit d'aquesta dedicació foren les variades publicacions que presentà des de la història de la ciutat de Felanitx a un resum de la història de Mallorca que serví a molts professors per començar a donar a conèixer la nostra història, aquesta obreta fou traduïda a l'alemany, publicà diverses obres de tema felanitxer: *Els malnoms de Felanitx*, *Anys enrera Felanitx*, *Esteva Bordoy Colom. Consueta Parroquial*, *Felanitx-segle XVIII* i la *Història de l'Església de Mallorca*. Darrerament el Centre Cultural de Felanitx li edità en fascicles una *Miscel·lània Històrica*.

La seva ciutat li concedí la medalla d'or i el nomenà el Cronista Oficial.